

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
În străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V.7

O bună măsură a Mareșalului

De o vreme încoace elevii au început a se face tot mai răi. Nu mai ascultă nici de părinți, nici de profesori. Unii își fac chier de cap. În loc să învețe, fac poezie, în loc să se poarte bine, beau beuturi bețive, fumează, nu merg la biserică, umbra nopții.

Mai mult, nu numai elevii, ci și elevetele au început a se strica. Și aceasta e și mai trist. Căci stricăciunea fetelor e mai dureroasă pentru neam decât a băieților.

Această stricăciune a provenit și din aceea că nu s'a supravegheat în școlile mai în vârstă aproape viața școlărilor și s'a pus preț mai mare pe religie și s'a făcut în școlile confesionale.

Acest neajuns al școlilor de Stat l-a observat și domnul Mareșal Ion Antonescu, de aceea a dat un ordin, pe care-l reproducem aici din cuvânt în cuvânt, așa după cum l-au comunicat Inspectoratele școlare. Iată-l:

„Domnul Mareșal Ion Antonescu constatând, cu ocazia vizitelor sale, că foarte mulți elevi au o atitudine necuviincioasă pe străzi și în școală, frecventează cinematografele, fumează, nu și îndeplinesc îndatoririle religioase: nu merg la biserică, nu se spovedesc, etc., avem onoarea a vă face cunoscut că Ministerul a dispus ca toți elevii inclusiv cei din ultima clasă a liceului, să prezinte dovezi dela preot că au asistat la serviciul religios și că s'au spovedit.

Elevii vor fi îndeaproape supravegheați, pentru a avea o atitudine compatibilă cu calitatea lor. Se vor prevedea sancțiuni și contra profesorilor care tolerează această situație. Pentru elevi prima pedeapsă va fi avertismentul, iar a doua eliminarea pe întreg anul, fără drept la examen. Se va organiza un corp de supraveghere școlară în fiecare localitate: săptămânal câte un profesor sau profesoră, prin rotație, cu intrare liberă la orice spectacol.

Ne bucurăm din inimă de acest ordin al Domnului Mareșal și nădăjduim că va avea efectul dorit.

Elevii și elevetele trebuie să-și vadă înainte de toate de carte, să fie cinstitii, cu frica lui Dumnezeu și ascultători, altfel n'are nici un rost să-ți ținem la școală.

Domnul Mareșal Ion Antonescu a ridicat prin acest ordin foarte mult vaza școlilor confesionale.

It mulțumim.

Ce ni se cere

Gânduri pentru vremea de azi

Vremurile pe cari le trăim sunt grele. O vedem și o auzim aceasta în fiecare zi și la fiecare pas. Ni se cer multe pentru că să leșim cu bine din greul în care ne aflăm. Un lucru este sigur că fără unire și înțelegere nu vom putea face nimic. Porunca ceasului de față este ca între oameni să fie cât mai multă unire, înțelegere și împăcare. Să nu mai cărtească unul împotriva altuia, să nu se mai dușmănească și să se ajute între ei. Ni se mai cere apoi înțelegere și dreptă judecată a lucrurilor, răbdare și încredere.

Dușmanii noștri aceasta o așteaptă dela noi, să ne vadă învrăbiți și împriținați, nemulțumiți și neîmpăcați, pentru că să ne sfărme sufletul și să ne doboare mai ușor.

Trebue mai întâi să avem înțelegere pentru greutatea vremurilor. Să nu așteptăm ca toate să ni se întâmple ca în vremurile liniștite de pace. Să învățăm ca să ne supunem și să primim cu încredere și împăcare toate legile și măsurile ce se iau de cei mai mari căci pentru binele țării se iau. Să nu mai cărtim atâta și să fim mereu nemulțumiți. Judecând apoi mai bine lucrurile, cu mai multă dreptate, vom înțelege și ne vom da mai bine seama de situație. Nu vom crede că tot ce se face este pentru neîndreptățirea noastră, iar altora le merge prea bine. Vom înțelege că legea este lege pentru toți, nu numai pentru unii. Ne vom da seama că dacă nu ni se împlinește o cerere, asta nu se face din răutate, ci pentru că nu se poate. În slujbași nu vom vedea niște dușmani, ci oameni cari își slujesc țara

Vlădicii ardeleni

Episcop Petru Paul Aron

VI.

Lui Inocențiu Micu Klein, care a abzis de vlădicie, i a urmat Petru Paul Aron de Bistra. Acesta s'a născut în anul 1709 în Bistra, din Munții Apuseni, dintr'o nobilă familie românească, care a dat neamului nostru multe vlăstare frumoase. Studiile teologice și le-a făcut la Roma, unde a fost trimis de episcopul Inocențiu Micu Klein. După reîntoarcerea dela Roma, a fost numit vicar general, iar pe vremea șederii lui Klein la Roma, până la abzicerea acestuia, a condus episcopia în calitate de vicar apostolic.

Sinodul din 1751 l-a candidat la episcopie și Roma l-a numit, dar numai cu foarte multă greutate a putut fi înduplecat de prieteni și de preoțime să primească sarcina grea de episcop.

A fost un episcop foarte învățat, foarte zelos, mare predicator, știind să miște pe ascultători până la lacrimi, și un om cu viață sfântă. Durcea foarte puțin și numai pe un sac de pae.

așa cum le cere legea și cari trudes și ei pentru o bucată de pâine.

Ni se mai cere apoi răbdare și încredere. Să știm să fim mai răbdători. Să nu vrem ca toate să ni se împlinească ori să se sfărșească dintr'odată. Încrederea ni se cere apoi față de semenii noștri și mai ales față de lege și de aceia cari sunt puși să vegheze la împlinirea legilor. Trebuie să ne smulgem din suflet îndoiala și neîncrederea. Să știm odată că legea nu este făcută ca să ne amărăscă și îngreuneze viața, ci că se aduce pentru țară, pentru mântuirea tuturor.

Între noi și acei cari reprezintă legea să nu mai fie un zid despărțitor de neîncredere, ci înțelegere și împăcare, unire, pentru binele țării.

Mănca numai odată pe zi, iar în postul Paștilor și mai rar. Mijlocul trupului până la moarte, în cei din urmă 11 ani, l-a încins, pe pielea goală, cu un lanț de fier, în formă de șerpar îngust, cu ghimpi care i-au rănit trupul. Se ruga mult și bine, în genunchi, așa încât pielea de pe genunchi i-se bătuci ca la cămilă.

Petru Paul Aron și-a câștigat mari merite față de Biserică și Neam. Afară de un mare număr de școli sătești, Aron a deschis cele mai vechi școli secundare și superioare la Români de pretutindeni: școlile Blajului. Știind că un neam oricât de puternic ar fi dacă nu are școli mari piere, ca și planta fără soare, a deschis liceul din Blaj și Academia Teologică în anul 1754. Prima școală deschisă în Blaj a fost cea de obște (primară), condusă de dascălul mirean Const. Dimitrieviț cu 79 de elevi; a doua a fost școala latinescă sau liceul de băieți, având în frunte pe Grigorie Maior, episcopul de mai târziu, cu 74 elevi; a treia a fost Academia Teologică, în frunte cu Atanasie Rednic, episcop și el mai târziu, numărând 25 de studenți. Cu totul erau 178 elevi în anul deschiderii acestor școli, din care, după vorba lui Heliade Rădulescu, „a răsărit soarele Românilor”. În anul următor, numărul școlărilor s'a dublat, trecând binișor peste 300, crescând apoi an de an tot mai mult. Azi școlile Blajului adăpostesc mai bine de 3000 elevi și eleve.

Pe acești elevi, Aron li hrănea „din sfărâmurile mesei sale”, după cum glăsuște o veche hârtie, voind prin aceasta să spună că episcopul le dădea școlărilor pâine și fiertură. Multora le dădea și haine și cărți. Mila lui Aron a devenit obicei și tradiție care se menține și azi, dându-li-se elevilor săraci și harnici țipăi (pâne) tot la cinci zile, ajutoare (burse),

casă și masă pe la seminar și internat acelor care prestează în schimb ceva muncă pe la canonici și preoții celibi.

Aron a deschis și un seminar pentru călugărașii săi, numit al „Bunei Vestiri” sau al „călugărașilor”, din care au eșit călugări învățați și cu viață sfântă. Pentru susținerea școlilor din Blaj, a cumpărat moșia dela Cut și altele. Tot Aron a adus dela Bălgărad vechea tipăritură, din care a făcut una nouă și mare și care a devenit așa numita „Tipografie seminarială”. Din această tipăritură au eșit un lung șir de cărți de o rară valoare. Aci s'a tipărit „Floarea Adevărului”, o foarte prețioasă culegere din cărțile de slujbă ale Bisericii răsăritene, făcută de călugării din Blaj, și în care se dovedește adevărul cu tolic al punctelor de deosebire dintre răsăriteni și apuseni cu citate din cărțile tipărite numai în țările române.

Aron a știut să se înconjoare de preoți foarte învățați ca Gheronte Cotoarea, Silvestru Caliani, Atanasie Rednic, Grigorie Maior și alții mulți de tot care prin munca lor și prin viața lor evlavioasă au ridicat mult neamul românesc în ochii Apusului civilizat.

Aron s'a îngrijit nu numai de luminarea neamului românesc ci și de sfințirea lui, dovadă nenumăratele vizitații canonice pe care le-a făcut în toate părțile locuite de Români de dincoace de Carpați. Predica pretutindenea cu vorba și cu pilda vieții sale. Apariția lui în mijlocul poporului era deja o frumoasă predică. Aron s'a sfințit pe sine pentru ca prin sfințenia sa să poată sfinți și pe alții. A murit în ziua de 9 Mar-

tle 1764, la Bata-Mare, în casa călugărilor iezuiți, tocmai când voia să cerceteze pe bunii noștri maramureșeni. Trupul său a fost adus la Blaj. Deși trupul a stat opt zile neluormântat, n'a înțepenit și n'a mirosat, iar icoana Maicii Domnului, cea adusă dela

mănăstirea Prislopului a lăcrimat la înmormântarea lui, martori fiind despre acest fapt, toți cei adunați la număr mare și ales, la înmormântare.

Pr. Ioan Vultur
profesor

GRAUNTE SUFLETEȘTI

Sămânța minunată

Sămânța pe care plugarul o aruncă în ogorul său nu ajunge toată să rodească. Una cade pe lespede de piatră ori în pământ sterp și rău și pierde de uscăciune, pe alta o înăbușe spinii și pălămida, o calcă în picioare drumeții și o macină carele sau o strâng pasările cerului. Numai o parte din bobul auriu de grâu sau porumb cade în brazdă ravănă și aduce rod însutit, până și mămăliga de toate zilele, pentru viața cea trupească.

Așa este și soarta cuvântului dumnezeesc, a învățaturii creștinești, care se predică de atâția ani pentru mântuirea și fericirea bietului neam omenesc.

„Eșit-a sămănătorul să semene sămânța sa” spune Mântuitorul, într'una din măunutele Sale pilde, despre soarta cuvântului dumnezeesc, care se predică oamenilor; a eșit să semene sămânța curată și aleasă, hărăzită să asigure, nu viața cea de toate zilele, ci viața veșnică ce ească. Dar sămânța minunată a cuvântului dumnezeesc n'a ajuns în ogor sufletesc bun. Una a căzut pe lespede de piatră, în suflet aspru și tare, ca muchia aspră de stân-

că și a pierit de uscăciune. N'a putut pătrunde dulceața cuvântului dumnezeesc la inima omului impietrit sufletesc. Era prea sterp și uscat sufletul, unde a-junse ca să mai aducă rod, să-l mai miște spre fapte bune de rod sufletesc, pentru viața cea de veci. Incremenise în păcate ca stânca uriașă în bătaia ploilor.

Iară alta a căzut în drum bătut de care și trecători, în suflet umbat și bătut de toate gândurile și patimile. Au macinat-o carele sau au furat o găngănilă și paserile cerului. N'a ajuns nici ea să rodească, nici măcar să trezească un gând bun spre viața veșnică. Sufletul era meru și meru pentru alte lucruri și fapte, numai la mântuire nu se gândia. Auzise bine și auzia în continuu cum i-se predica drumul spre mântuire, dar vorba nu prindea rădăcini de viață, căci diavolul, prin ispitele lui, fură tot din inima sa.

Alta a fost ceva mai norocoasă. A căzut în pământ bun și ravăn, a încolțit și a răsărit, dar n'a avut cine s-o îngrijescă și a pierit înăbușită de spini. Acolo ploile veniseră la vreme, vântul svântase țărâna, numai bine ca să aducă rod mult și îmbelșugat, dar

a fost părăsită de mâna harnică, ce trebuia s-o plivească și îngrijescă. A pierit și această sămânță, cuvântul dumnezeesc n'a rodit nici acolo, căci l-au înăbușit spinii și grijile afacerilor lumești. A auzit cuvântul lui Dumnezeu și voia chiar să-l păziască și să-l urmeze, ori l-a și urmat până la o vreme, apoi s'a lăsat furat de alte griji și de păcat.

Una însă a adus rod mult și însutit. A căzut în pământ bun, ploile i-au venit la vreme și a crescut înaltă și frumoasă și a rodit peste așteptări. Sunt sufletele cari aud cuvântul lui Dumnezeu, îl urmează și îl păzește. Se umplu de fapte bune, rod minunat pentru viața veșnică.

Tu, care ai un suflet de mântuit cum ești? Ai fost poate pământ pietros și uscat, pentru învățatura dumnezească, muchie aspră de stâncă, unde nu s'a putut furișă, măcar o rază din lumina dumnezească, ori ai fost drum bătut de carele și picioarele tuturor rețelilor. Sau ai crescut și în sufletul tău spinii fărădelegilor, grijiilor și păcatelor, mai mari de cât lujerul faptelor bune, l-au înăbușit și omorât. Coborâ adânc în taințele sufletului tău, cercetează-te și hotărăște-te din vreme la e altă viață. Fă ca să fii și tu ogor bun, bine lucrat, peste care să se verse din plin roua și revenească cerului, rodul însutit și însutit spre viața cea veșnică.

Furtună mare în Portugalia. O furtună puternică cu ploie și vânt a bătut țara Portugaliai. Numeroase vapoare de pescuit și bărci de ale pescarilor au fost scufundate în această furtună mare.

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI”

Intoarcere

Măntore la crucea Ta, Isuse Doamne
Și glas de rugă îți aduc în versuri;
Tu, ce oprești furtunile din mersuri,
Redă-mi iar darul rodnicelor toamne!

Din lumea rea mă'naltă și mă scoate;
Mă du cu Tine, Bunule Părinte!
Cu inima meru la cele sfinte,
Să-ți împlinesc voința Ta în toate!

Și, împăcat, cu sufletul în tihnă,
Când va sosi și ceasul morții mele
Descătușat din jugul celor rele,
Să trec voios la veșnica odihnă!

SIMION POP
elev

Lic. „Gheorghe Lazar”—Sibiu

Cămin pustiit

Casa brigadierului Vasile Măndru era plină de îndestulare. O casă cu adevărat fericită. Asta nu înseamnă că brigadierul era

om bogat, căci bogăția nu poate să-l facă pe om deplin fericit. Avea ce-i drept și o mică gospodărie, care li asigura în parte traiul modest de toate zilele, dar îndestularea și fericirea casei se datora în primul rând împrejurarilor că brigadierul și soția lui erau deplin sănătoși și aveau doi copii frumoși și cuminiți, un băiat și o fetiță. Copiii, cu ciripitul și vioiciunea lor, umpleau casa de lumină și bucurie. Brigadierul, fiind om sărguincios și corect, era meru pe drumuri. Pădurile din raionul lui erau situate în creierul munților. Inspectia acestor păduri îi dădea mult de lucru. El însă nu cunoștea lenea, boală de care sufăr mulți dintre slujbași. Întâi de toate „datoria”. Asta era vorba brigadierului Măndru. Iar vorba era urmată și de faptă. Și ce multă mângâiere simțea el când, reintors din aceste drumuri obositoare, își lua amândoi copiii pe genunchi și, privindu-i cu nețărmită dragoste, le spunea povești.

— Tăticule, când voiu fi și eu mare, îmi vei da și mie o pușcă?
— Întreba băiatul adesea.

— Firește! Dar ce vei face tu cu pușca?

— Voiu împușca un... lup!

— Și mai ce?

— Și... pe bălaurul acela cu șapte capete, despre care ne-ai povestit d-ta.

Legănați de povestirile brigadierului, copiii adormeau, visând păsărele cu pene de aur și alte minunății din împărăția codrilor.

În lume însă nimic nu e sta-tornic. Totul e trecător. Nestatornică și trecătoare a fost și fericirea din casa brigadierului. Într-o toamnă, șeful ocolului silvic îi ordonă să inspecteze o pădure situată departe în munți și, după verificarea la fața locului, să înainteze procesele verbale de delict ale sătenilor cari devastaseră pădurea. Era spre sfârșitul lunii Noemvrie. Vreme ploioasă și rece. Ar fi putut amâna plecarea câteva zile, dar sărguincios de felul lui, a pornit la drum în dimineața zilei când primi ordinul.

— Mai stai, omule! — stăruia soția. — Pe mâine poate să mai înceteze și ploaia. Nu-ți pune

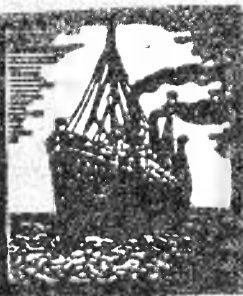
capul pe o vreme ca asta. Te pomenești că la munte va fi zăpadă.

— Ehe! Porunca e poruncă, dragă nevastă! Vară, ori iarnă, la noi lucrurile trebuie să meargă ca la militarie. Și-apoi, cu ploaie și frigul sunt obișnuit. Am colindat cu munții pe vreme și mai rea, ba chiar prin zăpadă până în brâu. — Și, săltându-și în spate arma și sacul cu merinde, porni la drum. Din această inspecție, brigadierul sosi acasă bolnav. Inchipuindu-și că boala se datorește unei răceli trecătoare și oboselii, nu prea a luat-o în seamă.

— Asta trece de sine! — îi spunea soției, care stăruia să trimită după doctor. A doua zi însă, simțindu-se rău, se învoi să cheme un medic. Acesta constată o „spendicită”. Brigadierul se pomenește în spital. Doctorii îi făcuseră operație. După operație se simți și mai slab. Și, într-o dimineață posomorită, închise ochii pentru totdeauna. Nouăzeci și nouă la sută, din bolnavii de „spendicită”, se vindecă. Lui Vasile

CUM STA LUMEA SI TARA

Luptele din Răsărit

În tot cursul acestei săptămâni au fost lupte grele pe întreg frontul răsăritean. La Stalingrad trupele germane și române luptă cu înverșunare, trebuind să cucerească fiecare casă din acest oraș. O mare parte a Stalingradului este în mâna trupelor germane și române. Se spune că acest oraș nu este decât o grămadă de ruine fumegânde. La mieznoapte de Stalingrad, trupele germane și române au luat cu asalt puternica fortăreață Orlovskă.

La Voronej și Rjev trupele germane au câștigat deasemenia biruințe frumoase.

În Caucaz se dau lupte înverșunate. Trupele germane au ocupat puternice poziții bolșevice și pe acest front.

Pe frontul dela Miazănoapte, la miezăzi de locul Ladoga, Germanii au câștigat o mare biruință. În luptele de acolo au fost nimicite șapte divizii rusești. Au fost luați 12 mii de prizonieri, numeroase tancuri, mitraliere tunuri și puști. Numărul celor morți în aceste lupte este de aproape 30 mii.

Scufundarea mai multor vapoare americane

În luptele de pe apă din Oceanul Atlantic au fost scufundate trei mari vapoare americane, cari duceau trupe pentru ajutoarea Angliei și Rusiei. Vestea scufundării acestor vapoare americane a pricinuit mare jale în America, deoarece numai puțini din soldații imbarcați pe aceste vapoare au mai scăpat cu viață.

Revoluția din India

Nu s'a potolit încă focul din această țară. În fiecare zi sunt răscoale și ciocniri între populația indiană și poliția engleză. Stăpânirea a luat măsuri foarte aspre împotriva răsculaților. S'au luat măsuri și împotriva studenților din școlile înalte indiene, cari fac mari turburări și întrețin focul răscoalei. Se spune că între altele s'a dat ofițerilor englezi dreptul ca să omoare pe răsculații indieni, fără judecată, dacă socotesc că este de lipsă aceasta.

Vitejia românească

Lupta soldaților români pe frontul răsăritean este tot mai prețuită de aliații noștri și chiar și alte popoare. Gazetele streine laudă mult vitejia românească. O gazetă italiană scrie că Românii luptă pentru mântuirea Europei de bolșevici. O altă gazetă

scrie că fără ajutorul României, Germania nu ar fi putut să câștige multe biruințe. Iar viceamiralul japonez Namura, în declarațiile pe cari le a făcut, cu ocazia trecerii prin România, laudă deasemenea armata și poporul român.

Luptele pe alte fronturi

Pe frontul african, la El Alamein (Egipt) au fost de mai multe zile lupte puternice de artilerie.

Avioanele germane au bombardat drumurile spre Alexandria și spre delta Nilului.

Se mai spune că Americanii au debarcat trupe în Africa ecuatorială franceză. Se crede că Americanii urmăresc să facă o cale de legătură între America, Africa și Răsăritul de mijloc, Iran, Irak și Siria.

Cuvântarea d-lui Hitler

La începutul celui de al patrulea an de război dl. Hitler, conducătorul Germaniei a rostit o însemnată cuvântare, chemând poporul german să ajute din nou populația săracă pentru iarna care vine. Mai departe domnia sa a vorbit despre războiul pe care Germania îl poartă cu Rusia și America. A arătat râd pe râd biruințele mari pe cari le-a câștigat Germania în cei trei ani de război, până acum. A vorbit apoi despre propaganda meșteșugită pe care o fac Englezii și Americanii, care tăgăduesc biruințele germane și caută să le arate, ca fiind fără de nici o însemnatate.

Germania și aliații ei, între cari a fost amintită și țara noastră, nu vor putea fi bătuti de nici o putere din lumea aceasta.

Dl Hitler s'a ocupat apoi de războiul pe apă, mai ales de războiul submarin, arătând că și pe apă dușmanii Germaniei, și chiar în luptele din aer vor fi bătuti. Aceia cari vor trebui să se prăbușească sunt Evreii și prietenii lor

Cuvântarea dlui Eden

Ministrul de externe al Angliei, dl Antony Eden în cuvântarea pe care a ținut o mai în zilele trecute spunea că Anglia trebuie să dea lovituri cât mai multe Germaniei. În continuare dsa a mai spus că puterile Axei adică Germania și Italia, trebuiesc să fie nimicite cu totul și că nici o pedeapsă nu este prea mică pentru ele.

În Răsăritul îndepărtat

În această parte de lume, războiul se poartă cu destulă înver-

șunare, mai ales în apele Oceanului Pacific, în apropierea insulelor Solomon. Lupta pentru cucerirea acestor insule a început de mai multă vreme.

În China se spune că Japonezii înaintază biruitori.

În insula Madagascar sunt deasemenea lupte înverșunate între trupele engleze și garnizoana franceză, care trebuie să apere această insulă, pe care Englezii aveau s'o ocupe.

Sate românești

La poalele Caucazului

Războiul, pe care-l purtăm în Răsărit, ne-a făcut să descoperim, până unde se găsesc frați de ai noștri, pe întinsul pământ al Rusiei.

Peste Nistru s'au găsit nenumărate sate românești. Mai departe apoi, în pământul Ucrainei, peste Bug, s'au găsit iarăși sate românești, cu Români neași, cari și-au păstrat limba și datinile românești. Pe coasta Mării de Azov la Dunalevka s'a mai găsit încă un sat românesc și ceace pare de necrezut și la poalele Munților Caucaz s'au mai găsit încă sate românești. Moldovaukaia, Tileni și Solanești este numele acelor sate românești. Sunt sate destul de mărișoare, întemeiate acum 100 de ani pe vremea țarilor, de către Români din Basarabia, cari au fost împroprietăriți cu pământ, între dealurile Caucazului. La mii de kilometri de țara lor, ei și-au păstrat și limba și datini și port, așa cum au știut și s'au pomenit din bătrâni. Și-au lucrat în liniște pământul,

fiind o pildă de hărnicie și cuminenție, în mijlocul neamurilor învolburate și sălbătăcite, din ținutul Caucazului.

Prăpădul bolșevic a venit și peste ei și le-a pustiit tot ce au avut. Acum, când vitezele noastre armate au pus piciorul în satele lor, bieții Români înstrăinați nădăduesc să vină mai aproape lângă frații lor, în țara părinților lor.

Piară sudalma

Sudalma sau Injurătura, este păcatul cel mai răspândit la poporul românesc. Și când te gândești că atunci când aceasta sudalmă e adresată lui Dumnezeu sau sfinților Lui sau lucrurilor sfințite Lui, este păcatul cel mai mare și cel mai grozav!

St. Leonim spune: „Nimic nu e mai îngrozitor decât sudalma, orice alt păcat e mai mic decât acesta”.

Iată pentru ce în Vechiul Testament acest păcat, era pedepsit cu moartea: „Cel ce va sudui numele Domnului, să fie omorât; fie el cetățean sau străin, cel ce va sudui numele Domnului să fie omorât cu pietri” (Levit. 24, 16).

Vedeți, voi creștinilor de azi, cum se pedepseau credincioșii din legea veche, cu pedeapsa cea mai grozavă și mai rușinoasă, și azi, când sudue 99% la sută, cu ce se pedepsesc? Cu... laude, (Auzi măi cum sudue acela, acela e chiar om, e milităros, acela ar fi bun la noi șef de echipă, apoi știu că ar lucra oameni) așa am auzit pe unul spunând la altul pe trece, mai eri alaltaeri.

Și ce credeți dumneavoastră, e bine așa? Cine nu lucrează numai dacă-l sudui, acela nu e om, e mai rău ca un dobitoc. Nu vedeți dumneavoastră o vită dacă o măi fie la jug sau slobodă, și dacă cumva greșește, îndată își repară greșala zicând în limbă

Pe unde trec soldații germani și aliați ajută poporul rus să-și refacă gospodăriile nimicite de mâna nelegiuită a bolșevicilor.

ci, să nu mă vadă stăpânu să
mai sudue iar.

Vedeți că și animalele se tem
de sudalmă. Și noi cari suntem
creați după chipul și asemănarea
lui Dumnezeu nu ne temem deloc,
ba încă îndrăsnim să ne lăudăm
cu sudalma, spunând că acela e
om care știe sudui bine; de acela
om care știe sudui bine; de acela
știa frică toți, acela e căutat pre-
tutindena, atât între intelectuali,
cât și între țărani și mai căutat
e în armată, zicând că acela e
foarte bun militar. Așa dar avem
un obicei rău de care trebuie să
ne lăsăm.

Ar trebui să ne punem noi în-
șine pedepse, să nu așteptăm ca
să vină statul să ne pedepsească
pentru sudalmă.

Ar trebui să ne punem pază
gurii și frână la limbă zicând:
"Pone Doamne pază gurii mele
și ușe de îngrădire împrejurul
buzelor mele".

I. Pocan, marianist
Căpâlna de jos

Știrile săptămânii

Pentru cititorii „Unirii”. În
temeiul ordinului Ministe-
rului Propagandei Naționale
No 1039 A. conf. din 25
Sept. c. Biroul Cenzurii Blaj,
prin deciziunea No 40 din 30
Sept. c. a suspendat apariția
ziarului „Unirea” pe timp
de 7 zile, cu începere din
ziua de 1 Octomvrie 1942,
pentru articolul „Nedrep-
tăți jignitoare” publicat
în 25 Iulie c. Din aceeași
pricină „Unirea” fusese sus-
pendată odată în August;
atunci însă s'arevenit asupra
măsurii. — Rugăm pe ci-
titori să aștepte cu răbdare
Sâmbăta viitoare, când spe-
răm să ne reluăm apariția.
— Redacția „Unirea”

Sărbătorirea păr. Ion Agârbiceanu. Din prilejul împlinirii a 60 de ani, de viață marele scriitor român, părintele Ion Agârbiceanu a fost sărbătorit de Societatea scriitorilor români și de către ziaristii ardeleni, duminică 4 Octomvrie, printr'o sedință, ținută la Sibiu, în sala prefecturii. Au vorbit dâni Dr. Victor Papițian, în numele Academiei Române, Grigorie Popa, în numele ziaristilor ardeleni, păr. Iuliu Maior, în numele Capitlului Mitropoliei Blajului, Marius Peculea, în numele „Agra”-lui și profesorul Roth, în numele Germanilor din România. Le-a răspuns sărbătoritul, într'o cuvântare frumoasă. Mai mulți tineri scriitori au citit bucăți din operele lor. Sara s'a ținut un banchet, la care au vorbit dâni Dr. Victor Papițian, Dr. Elie Dăianu, Dr. Ioan Lupăș, iar la urmă a multumit cel sărbătorit.

Construirea unor mari frigori-
fere în România. Guvernul român
a hotărât înțunțarea în țară a 18
mari frigori-fere adecă dulapuri în
cari se produce un frig mare:
două la București, câte unul la
Cernăuți, Constanța Galați, Giur-
giu, Timișoara, Sibiu, Craiova,
Pașcani și altele. Fiecare dintre
acestea va fi pentru ceace se
află în regiunea aceea mai mult.
Astfel de pildă la Craiova pen-
tru fructe, legume și ouă, la Paș-
cani pentru fructe, la Sibiu pen-
tru produse de ale laptelui. Cele
mai multe frigori-fere vor putea
cuprinde în ele între 25 și 70
vagoane, iar câteva între 150—
500 vagoane. Instalațiile tehnice
vor fi aduse din Germania.

Micul Seminar. Ceice doresc
să cunoască condițiile de primire
în Micul Seminar dela Beiuș să
citească Nr. 39 din 26 Septem-
vrie 1942 al ziarului „Unirea”
dela Blaj, unde vor afla și un
articol de P. Ștefan A. A., din
care se vor putea dumiri asupra
tuturor lucrurilor în legătură cu
această învoire din biserica no-
astră. Examele de admitere se
vor ținea la 15 Octomvrie la
Blaj pentru cei din jurul Blajului
și la 18 Oct. la Beiuș pentru cei
din părțile apropiate Beiușului.

Cum sunt pedepsiți funcționarii
necinstiți. Administratorul finan-
ciar Neculae Stanciu din Iași a
fost învinovățit că a luat mită
(șperț) și arestat. Pentru a fi
văzut de lumea cinstită și ca să
se știe cum pedepsește țara pe
funcționarii necinstiți el a fost
dus în localul Administrației fi-
nanciare din Iași, legat cu cătuș
la mâni.

Nu se scumpesc chibriturile.
Deoarece unii negustori lacomi
de câștig au început să scum-
pească chibriturile, unii din ei,
ajungând să vândă cutia de chi-
brituri și cu 10 Lei. S. A. R.
Chibriturile face cunoscut că nu
se scumpesc chibriturile. Cutia
de chibrituri se va vinde ca și
până acum cu 4 Lei. Oricine va
cumpăra sau va vinde chibritu-
rile cu un preț mai mare, va fi
pedepsit.

60 de ani dela nașterea scrii-
torului I. Agârbiceanu împlin-
du se în 18 Septemvrie, cetitorul
nostru Nicolae Dușiu, învățător
penzionar la Alba Iulia—Partoș,
ne roagă să-i aducem la cunoș-
tință, că D-Sa, ca fost învățător
al Părintelui I. Agârbiceanu, do-
rește din inimă, să-l țină bunul
Dumnezeu întru mulți ani cu
pace, spre mărirea lui Dumnezeu,
spre înflorirea bisericii și spre
fericirea scumpei sale familii. O
facem cu toată dragostea.

De ce nu se găesc unele măr-
furi. Se întâmplă de multe ori
ca de pe piață și din prăvălii
lipsească unele mărfuri, cari se
vând însă pe sub mână cu preț

de speulă. Mai în zilele trecute
poliția din București a prins pe
câțiva dintre acești negustori la-
comi cari au dosit multă marfă,
pentru a o vinde apoi cu preț
de speulă. La unul din ei s'a
găsit aproape un vagon de piper.
Multe din mărfurile aflate la a-
cești negustori erau stricate.

Mai sunt oameni cinstiți. În
noaptea de 29 spre 30 Septem-
vrie un ofițer român din Bucu-
rești și-a pierdut un inel de mare
preț. Ori cât l-a căutat nu l-a
putut afla. A rugat și pe gardian
să-l ajute, dar fiind noapte n'au
aflat nimica. Dimineața gardianul
a găsit inelul și l-a predat păgu-
bașului, fără să ceară vreo răs-
plată. — Iată că mai sunt încă
destui oameni cinstiți.

A născut cinci fetițe. Intâm-
plări de acestea sunt destul de
rare. Cazul acesta s'a întâmplat
în Africa. O negresă din orașul
Malange a născut cinci fetițe.
Mama și copilele sunt sănătoase.

Am primit 1000 Lei dela o
doamnă care nu vrea să știe
numele, pentru dl Cărbunaru I.
Ioan refugiat din Satu Mare, a-
cuma la Sanatorul de Tubercu-
loși din Arad. Banii li reținem la
Redacție, până nu ne vor sosi și
alții, ca să-i trimitem deodată.
Cererea acestui tuberculos am
publicat-o în Nr. 38 din 20 Sep-
temvrie 1942.

Prăbușirea unui avion. Un a-
vion care ducea călători spre
orașul San-Paolo din Argentina
s'a prăbușit în apropierea ora-
șului. Toți călătorii, împreună cu
mecanicul și pilotul avionului, au
murit în această nenorocire.

64 milioane de ouă pe an.
Printre ouătoare, ascaridele (lim-
bricii) se ouă mai mult, adecă
64 milioane de bucăți pe an.
Nici furnica nu e cu mult mai
leneșe, căci și ea dă 10 milioane
de ouă pe an. Unii pești produc
4—5 milioane de ouă pe an. Cra-
pul dă 500,000 ouă pe an, bro

tăcelul produce 4000, găinile bune
300, șarpele 40 și vrăbiile 20.
Măndrul vultur face numai 2 ouă
pe an. Însfârșit, ornitorincul este
singurul animal care produce un
singur ou pe an. Acest animal
are formă de cloșan, dar ciocul
ca de rață, el trăiește prin Au-
stralia.

Dela pom până la foaia de ziar
195 de minute. Acum câțiva ani,
pe când producția de hârtie de
ziar se urcase în lumea întreagă
la 7,5 miliarde kilograme, un fa-
bricant a făcut o experiență in-
teresantă pentru a constata, cât
timp este nevoie pentru a trans-
forma un pom în hârtie de ziar.
Pomul a fost tăiat la 7,45 dimi-
neața și dus într'o fabrică de
hârtie din apropiere, hârtia fabri-
cată din el a părăsit fabrica la
9,39 fiind repede dusă la cel mai
apropiat ziar. La ora 11 dimi-
neața s'au împărțit pe stradă pri-
mele ziare fabricate din pomul
tăiat dimineața. Experiența a ară-
tat că este nevoie de 195 minute,
adică de 3 ore și un sfert pen-
tru ca dintr'un pom să iasă hâr-
tia de ziar.

Pânză din urzici pentru cau-
ciucuri de bicicletă. Conducătorul
unei fabrici daneze de cauciuc a
fabricat o pânză din urzici care
s'a dovedit a fi foarte trainică și
și elastică, adică mlădioasă.
S'au făcut încercări cu folosirea
ei la cauciucurile de bicicletă.

30 milioane lei pentru un ta-
blou. Printre alte obiecte vândute
la licitație la Haga, se afla și un
tablou de marele pictor german
Rembrandt, care este considerat
ca unul din primele sale lucrări
istorice. Tabloul care poartă tit-
lul „Bunătatea împăratului Titus”
a atras privirea multora. Prețul
de strigare a fost de 50.000 gul-
deni, care însă a fost ridicat în
timpul licitației la 300.000 gul-
deni, ceace face cam 30 mili-
oane lei. Pentru această licitație
a fost nevoie de numai 4 minute.
Cumpărătorul este un negustor
de artă.

Undeva pe frontul răsăritean, după lupte crâncene soldații pornesc în
marșuri lungi și obositoare, în urmărire a dușmanului care se retrage.

Prinderea unui hoț vestit. În orasul Târgoviște, a fost prins un hoț vestit Barbulescu, meșter mare în desfăcutul lăcatelor și broaștelor de tot felul. Pe unde trece el nu rămânea nici o urmă de felul cum lucra, numai case de bani goale. Poliția l-a prins însă în cele din urmă.

La fundul sacului. America era socotită ca un sac fără fund, de unde poți tot lua, fără teamă că se va mai găta. Se vede însă că acum au ajuns și Americanii la fundul sacului. O știre mai nouă venită de peste apa Oceanului spună că, în Statele Unite, peste 300 mii de magazine își vor închide porțile, deoarece nu mai au ce să vândă.

Război, nu glumă. Numai în luptele de pe apă, din luna Septembrie, Germanii au scufundat 146 vapoare cu o greutate de aproape un milion de tone. După cum se vede războiul este destul de înverșunat și pe apă.

Mari revărsări de apă în China. În China, țara tuturor nenorocirilor au fost din nou mari revărsări de apă. Fluviul Galben s'a revărsat, acoperind întinse ținuturi din provincia Shansi. Peste 3000 de oameni au murit în această nenorocire.

O femeie a fost ucisă cu toporul, spre a fi jefuită. Femeia Ana Bendei din Gura-Humorului, Bucovina, femeie muncitoare și econoamă a fost ucisă de tâlhari cu toporul, pentru a fi jefuită de micile-i economii de 8000 lei, pe care femeia le purta la ea. Iată ce este în stare să facă lăcomia și viață fără Dumnezeu.

Americanii dăruimă săgarie-norii pentru a le lua fierul. Din America vine vestea ca peste 100 din căsoaiele celea mari, vestitele zgărie-norii, vor fi dăruite pentru a li-se lua fierul care se va folosi în fabricile de arme. — Războiul își are și el greutatea lui.

Poșta gazetel

Dlul Popa Pavel, Giuluș. Carta poștală trimisă de D. Ta este scrisă într'un ton atât de urât și de obraznic, cum nu ni-s'a mai întâmplat încă nici odată. De aceea, începând cu 1 Octombrie 1942 îți sistăm gazeta și te ștergem dintre abonații noștri, trimițându-ți prin mandat poștal banii (50 de Lei, cât se vin pe 3 luni) acasă.

Frt. T. R. Corușiu Viorel, 11.943, aveți de achitat pe anul curent Lei 160. Numerii 37 și 38 i-am expedit.

Trifu Dan, preot, Ghilad, am primit 200 lei în contul abonamentului Ciora Teodor, care este achitat pe a. c.

Totodată confirmăm și primirea a lei 50 în contul abonamentului Aurel Nădoi.

Branovici Șofron 10583, ați achitat pe anul curent Lei 200. Vă mulțumim pentru interesul D. voastră, față de gazeta noastră.

„Calendarul dela Blaj“

I am pus deja sub tipar. Va apărea deci din bună vreme, așa că toată lumea-l va putea avea pe Crăciun.

Dupăce însă hârtie nu avem de ajuns, nu vom putea tipări prea multe exemplare. Așa că-i rugăm pe cititorii noștri, să se înscrie din bună vreme pentru calendar la preotul din sat, cărui-i vom trimite toate calenderele cerute, deodată, ca să le poată împărți din bună vreme.

Domnii Preoți sunt deci rugați, să binevoiasă a face câte o listă a celor ce doresc „Calendarul dela Blaj pe anul 1943“, că apoi noi nu peste mult vom arăta, cât

costă calendarul și nu-l vom trimite nimănui pe așteptare, ci numai cu bani trimiși înainte.

Dintre librării nu vom trimite decât aceluia ai căror proprietari sunt de omenie și ne-au achitat prețul calendarelor din anii trecuți. Că, durere, mai avem pe la librării de nimica seci de mii de Lei neincasați.

Calendarul va fi și de astă dată tot atât de mare și de frumos ca și anii trecuți, cu atât mai ales că anul acesta împlinește anul al 20-lea de când apare.

DOCTORUL SATELOR

Leacurile „băbești“ și leacurile „gazetărești“

Nu vă lecuți după „gazetă“

Omul răzăjit, boimac de ne-cazul bolii căzute pe capul lui, întreabă pe unul, pe altul și dă crezare la tot ce aude și vede, ca să se scape de boala lui.

În vremurile de demult, babele și de cele mai adeseori „țigăncile“ cu cortul, și toate proastele trăgeau foloase după nenorocirile celui bolnav, astăzi din zi în zi vreau să tragă tot mai multe foloase fabricile de medicamente zise „Laboratoare“.

„Prietini mei — cititorii cărora de ani de zile le scriu — trebuie să știe că „reclama este sufletul comerțului“ — vorbe spuse mai întâi nu știu de cine — da reclama o fi ea bună la comerțul cu: găini, ouă, porci, țigla, țuică, piper, paprică ori hăineturi și alte lucruri dela „dugheană“, da reclama nu e bună și n'ar fi bine să se face cu ale „păstrării sănătății“ și de multe ori a vieții omului.

De o vreme încoace cetim în gazetă și chiar la radio auzim că medicamentul cutare ori cutare e așa și așa de bun, și că ar vindeca toate bolile de toate felurile începând dela cap și până la picioare, și... omul năcăjit crede și „gazetelor“, cum crede și... „babelor“.

Cereți statul medicului

Trăim vremuri când lumea s'a schimbat cu totul în felul său de a fi și de a trăi. Bătrânii duceau o viață cu mult mai fără griji ca a noastră a acestora din vremurile de acum, bătrânii nu cunoșteau multe din năcazurile și lipsurile noastre, dară ei nici nu puteau avea foloasele pentru păstrarea sănătății și vieții pe cari o poate avea azi oricine prin

medicamentele de azi, injecțiile de azi ori operațiile cari se pot face azi.

Babele ne îndeamnă să ascultăm de „boscoanele“ lor, și ne cer o găină neagră, ceva slănină, ba câte un ban de aur ori de argint și alte câte, gazetele — unele dintre gazete — trăiesc și vor să trăiască după ceace unii le plătesc pentru „reclama“ ce le-o face la ceace unii sau alții au de vânzare.

Reclamă să facă la ce vor gazetele — treaba lor — dela păstrarea sănătății ar fi bine să nu se amestece, că leacul este „o sabie cu două tăișuri“ ori dacă se amestecă, e bine să știm să nu le dăm crezare — la tot ce se scrie „negru pe alb“ — că ne putem înșela amar neștiind când să le folosim ca de pildă. Să luăm un om care are dureri la stomac, ori că la început numai îi cad greu anumite mâncări — cele cu grăsimi mai ales — dacă omul în loc să meargă la medic ori la un spital, se duce la o babă ori cumpără după gazetă un leac care „îi ea durerile ca cu mâna“ — că pe semne are în el morfină ori alt medicament de alinat durerile —, omul își face și ieși rău, deoarece el poate avea la stomac un început de rac — cancer — de care operat din timp și la timp scapă cu viață, dară dacă omul „tămândă“ — amână — lucrurile și ascultă „statul babelor“ ori de „reclama gazetelor“ și la medic, la spital merge „când nu mai poate“ de dureri și când nici operație nu i-se mai poate face, omul care își va vedea cu ochii stârșitul vieții sale precum și familia care rămâne îndurerată o pot mulțumi „sfatului babelor“ ori „reclamei gazetelor“ făcut pentru un anumit medicament ce i-a ținut în amorțire durerea și i-a tăiat calea de a merge la

spital să fie operat din timp, că pentru rac nu este alt leac decât „operație“ făcută la timp, adică până când puietii „metastazele“ racului sau împrăștiat în trop.

În gazete și la radio se spune despre un leac — face se spune fabrica — că ar preveni îmbolnăvirea cu boli molipsitoare. Doamne! Doamne! ce n'ar da părinții ca de pildă Difteria Scarlatina ori chiar și Pojarul de ar putea fi prevenite cu o tabletă și să nu mai fie injecții și chinuți copilașii lor. Nenumărate ar putea fi date pilde despre greșelile scump plătite de cei cari mai cred în babe, ori se lasă înșelați de „reclama“ fabricilor ca de pildă, la unul cu apendicită, babele spun că „în-vărtesc buricul“ adică îl tot apasă pe burtă, iar cei cari dau „purgative“ unuia o apendicită când e de obicei „constipat“ — lecuțiat — după cum scrie la gazetă în loc să ceară sfatul medicului, purgativul li sparge apendicele — mațul orb, — greșeli plătite cu viața de cel îmbolnăvit, în loc ca ei să-și vadă de boala lor să ceară sfatul medicului și ajutorul spitalului că „har Domnului“, țara noastră cheltuiește mult, și din greu cu medicii în spitalele sale, ca să poată fi gratuit în ajutorul celor suferinzi și săraci pentru lecuirea și păstrarea sănătății și vieții fiilor săi.

Dr. Ioan Frățila

ȘCOALA ROMÂNĂ UNITĂ DE UCENICI din BLAJ

Nr. 22—1942

COMUNICAT

Ministerul Muncii, cu ordinul Nr. 496 din 17 Septembrie 1942, a desființat contractul de ucenicie al ucenicului Molnar Marica, dela firma Alexiu Siechard din Blaj și dispus eliminarea lui din școală, pentru lipsa disciplinei școlare și nerespectarea dispozițiilor privitoare la igiena elevilor ucenicilor.

105 (1—1)

DIRECȚIUNEA ȘCOALII

O bucătăreasă

bună, se caută, pentru a duce menajul la persoană singură, în Blaj. Oferte se înainta la Administrația Școlii (2—2)

De vânzare unelte de fier necesare unui atelier. Informații în Strada Samuil Klein Nr. 5.

Nu este Român Unit, care nu citește „Unirea“ și „Unirea Poporului“!!!